

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

PROSINEC 1996

ČÍSLO 12

2 Kč

Ze zasedání obecní rady dne 4.11.1996

- 1/ Vedoucí místní knihovny žádá o dotaci na nákup knih pro rok 1997 ve výši alespoň 5.000,- Kč. Zároveň oznamuje, že z loňského příspěvku 5.000,- korun od obecního úřadu bylo zakoupeno 65 knih. Obecní rada navrhuje zařadit do rozpočtu roku 1997 částku 6.000,- Kč.
- 2/ Vedoucí kina požádala o příspěvek 500,- korun na zakoupení výher pro přehlídku dětských filmů ve dnech 15. a 16.11.1996. Obecní rada tento příspěvek schválila.
- 3/ Starosta obce seznámil obecní radu s obsahem dopisu obyvatel ze Sportovní ulice týkajícího se výstavby kanalizačních přípojek, kvality vozovek v ulici a provozu manipulačního skladu dřeva. K jednotlivým bodům dopisu bude zaslána písemná odpověď.
- 4/ U Kulturního domu ve Starém Městě se nachází řada nepovolených staveb pro chov drobného hospodářského zvířectva. Stavební komise prověří tyto "černé stavby" a navrhne nápravu.
- 5/ Členům obecní rady byl předložen seznam asi dvaceti osob, které na nájemném, vodném, stočném a službách dluží obci okolo 55 tisíc korun. Většina z nich dle uzavřených dohod dluhy pravidelně splácí. Šest trvalých neplátců dluží k 31.7.1996 více než 29.000 korun. Tyto dluhy jsou vymáhány právní cestou. Uvedeným šesti dlužníkům bude zaslána výzva. Pokud neseplácí dohodu o splácení a nebudou ji plnit, rozhodla obecní rada jejich seznam zveřejnit.
- 6/ Firma FIRUKO Šternberk zahájila práce na ošetření stromů a údržbě veřejné zeleně. Letos ošetří stromy na náměstí, u márnice, u kostela, za školou č. 106, v České ulici, v parku u pošty a u Šenku v dohodnuté ceně 88.600,- Kč.
- 7/ Obecní rada diskutovala o vyhodnocení koncertu skupiny ARGEMA dne 27.10.1996. Rada vyslovuje poděkování Oddělení pohraniční policie ve Starém Městě za zajištění pořádku v obci a vedoucímu

Kulturního domu za hladký průběh akce.

- 8/ Rada byla informována o současné situaci v závodě Moravolen Staré Město, která nastala změnou majitele.
- 9/ Došly dvě nabídky na zhotovení orientačních plánů obce, a sice od firmy JENA Šumperk a firmy REPRO Uničov. Bylo rozhodnuto jednat dále s firmou JENA, současně i o možnosti komplexního značení v obci.
- 10/ Starosta seznámil členy obecní rady s návrhem vlakových spojů na trati Hanušovice - Staré Město, které vstoupí v platnost s novým jízdním řádem.
- 11/ Poplatek za připojení jedné domácnosti na síť kabelové televize byl stanoven na 4.000,- korun. Obecní rada považuje za optimální dobu životnosti 10 let. Při přestěhování nájemníka by se vracela alikvotní část (např. za 5 let 2.000,- Kč) a tato částka by se vybrala od nájemníka nového.
Stejně jako v jiných obcích se bude za připojení dvougeneračního rodinného domku (bydlí zde rodiče s prarodiči) vybírat poplatek 4.000,- Kč, i když budou zřízeny dvě účastnické zásuvky. U dvojdomku (bydlí zde dvě nepříbuzné rodiny) uhradí 4 tis. korun každá rodina.
- 12/ Starosta informoval členy obecní rady o daňové výtěžnosti k 30.9.1996, která je proti plánu vyšší o 1.236 tis. Kč, a o věcném plnění ročního plánu.

Ze zasedání obecní rady dne 18.11.1996

- 1) Firma J a P MARKET, Víkřovice č. 99, žádá o prodej restaurace v Kunčicích k provozování pohostinství. Kopie žádosti byla předána členům zastupitelstva.
- 2) Divadelní soubor ŠOK za Starého Města žádá pro rok 1997 o finanční příspěvek ve výši 20.000,- Kč na nákup kulís, kostýmů a rekvizit. Obecní rada doporučila požadovanou částku zařadit do obecního rozpočtu pro příští rok.

Z OBSAHU

- Ze zasedání obecní rady
- Ze zasedání obecního zastupitelstva
- Mateřská škola
- Při kávě a jednom pivu...
- Přehled meteorologických pozorování
- Akce v Kulturním domě ve Starém Městě v prosinci 1996
- Pohledy do minulosti
- Společenská kronika
- Pozvánka do kina
- Soutěž
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

Všem občanům Starého Města i místních částí přeje obecní zastupitelstvo, rada i pracovníci obecního úřadu radostné, klidné a láskou i vzájemným porozuměním naplněné svátky vánoční.

- 3) Pan Ivan Matoušek, správce chaty Olšanka, žádá o povolení ke zřízení autobusové točny v zimních měsících 1996/1997 ve vjezdu do bývalé sklárky tuhého domovního odpadu na Hajmlově. Obecní rada souhlasí s podmínkou, že si p. Matoušek zajistí dopravní bezpečnost točny.
- 4) Firma NET, Květná č. 234, Staré Město, žádá o vyjádření k výstavbě retenční nádrže na parcele č. 256 ve Starém Městě. Pro složitost situace (vedení horkovodu, kanalizační stoka, výhledová přeložka státní silnice) bude záležitost projednána na příštím zasedání obecní rady.
- 5) Do rady školy byli za pedagogické pracovníky zvoleni paní Černá a pan Sedláček. Za obec byl jmenován ing. Matěj, druhý člen bude jmenován 2.12.1996 na zasedání obecní rady. Volba dvou členů rady z řad rodičů proběhne 21.11.1996 v 17 hodin v Kulturním domě ve Starém Městě.
- 6) ČSAD Ostrava předložilo návrh na dotace na rok 1997 od obcí na krytí ztrát osobní příměstské dopravy ve výši 217,60 Kč na jednoho obyvatele. Staré Město by tak mělo příští rok dotovat ČSAD částkou kolem 470 tis. korun.
- 7) Starosta obce předložil členům OR návrh smlouvy platné do konce roku 1996 mezi a.s. Moravolen Šumperk a Obcí Staré Město na dodávky tepla pro vytápění a ohřev teplé užitkové vody pro nových 87 bytových jednotek v panelové zástavbě. Smlouva je nezbytná pro podání žádosti na finanční úřad pro dotace na teplo.
- 8) Obecní rada byla seznámena se zápisem kontrolní komise v mateřské škole. Členové OR se závěry komise souhlasí.
- 9) Obecní radě byla předložena výroční zpráva o činnosti mateřské školy a výroční zpráva základní školy za školní rok 1995/1996. Obecní rada se k těmto

zprávám vyjádří po jejich prostudování na příštím zasedání OR.

- 10) Z asi dvou set rozeslaných dotazníků na nové byty jich bylo do určeného data vráceno vyplněných 103. 5 bytů obsadí podnikatelské subjekty novými odborníky pro posílení výroby. Jeden byt bude rezervován pro dětského lékaře a jeden byt pro učitele. Obec tedy má ze 44 bytů obsadit 37. Asi 18 žadatelů má zájem v první řadě o starší byt (většinou z finančních důvodů). Obecní rada navrhuje pro společné jednání s bytovou komisí obsadit byty bez ohledu na to, v jakém pořadí byla žádost podána, podle těchto kritérií:

- a) místní mladé rodiny s dětmi
- b) perspektivní mladí lidé bezdětní, pracující v místě nebo v blízkém okolí
- c) perspektivní mladí lidé s dětmi se současným bydlištěm mimo Staré Město
- d) starší žadatelé se zajištěným pravidelným příjmem

Obecní rada rozhodla, že podnikatelské subjekty musí u pěti rezervovaných bytů měsíčně hradit nájemné, vytápění a ohřev TUV a další služby, a nejpozději do 15.5.1997 předložit obecní radě k posouzení a odsouhlasení vlastní návrhy na obsazení těchto bytů se zdůvodněním.

Dále OR rozhodla, aby před podpisem nájemní smlouvy na byt byla zaplacená zúčtovatelna záloha ve výši dvanáctinásobku měsíčního nájemného. Nájemní smlouvy budou uzavírány na dobu určitou - na dva roky. O výši nájemného, t.j. zda bude dvoj- nebo dvaapůlnásobkem regulovaného nájemného, nebylo dosud rozhodnuto.

V 15 hodin se sešla pětičlenná obecní rada s pěti členy bytové komise a v tříhodinovém jednání probrali společně všechny žádosti, které byly podány do stanoveného termínu. Každá žádost byla individuálně posouzena bez ohledu na žádosti dřívější a na to, v jakém pořadí byla žádost

na byt podána. Po diskuzi o každé z nich bylo rozhodnuto hlasováním.

Byty byly přiděleny 37 žadatelům, převážně podle výše uvedených kritérií. Z nich 30 je občany Starého Města, 2 žadatelé ve Starém Městě pracují a 5 žadatelů je odjinud. Vyčleněny byly čtyři žádosti, které byly postoupeny a.s. Ligna Staré Město, která v nové zástavbě vlastní 43 bytů.

- 11) Starosta obce seznámil členy OR s dopisem MUDr. Rýznara z Olomouce, který má nastoupit jako dětský a dorostový lékař pro Staré Město a Jindřichov.

Ze zasedání obecního zastupitelstva dne 20.11.1996

- 1) Obecní zastupitelstvo schválilo záměr obce prodat z majetku obce pozemek parc. č. 115 v k. ú. Kunčice.
- 2) Obecní zastupitelstvo schválilo záměr obce převést do majetku obce část parcely č. 2285 u kapličky na Květné k výstavbě dětského hřiště.
- 3) Zastupitelstvo schválilo prodej Kulturního domu v Kunčicích č. 8 se stavební parcelou č. 45. Nejpozději do 18.12.1996 bude svoláno další jednání obecního zastupitelstva, kde zájemci o odkoupení upřesní své záměry. Obecní zastupitelstvo poté rozhodne o konkrétním kupci.
- 4) Obecní zastupitelstvo schválilo prodej části stavební parcely č. 230 o výměře 52 m² a části parcely č. 3459/2 o výměře 87 m² k domu č. 25 ve Starém Městě za cenu 5 360,- Kč.
- 5) Zastupitelstvo schválilo rozdělení majetku obce podle finančních hodnot pro účely inventarizace dle zákona č. 563/91 Sb. a 286/92 Sb.

Mateřská škola

I v letošním školním roce Vás chceme informovat o dění v mateřské škole. Školní rok začal pro 63 dětí a pět učitelek 2. září ve třech třídách, z toho v jedné s depoledním provozem. Hravé výuky němčiny se letos zúčastňuje šestnáct dětí.

Denně přicházejí děti do svých tříd za aktivní zábavou, aby prožily něco, co by jim přineslo radost ze hry, zdokonalilo jejich tvořivé schopnosti a dalo nové poznatky.

Kromě běžných činností si děti užily spoustu zábyvy při pouštění draků a pečení brambor. Víc než měsíc sbíraly při vycházkách v přírodě chrástí a odměnou jim potom bylo jeho pálení s opékáním uzenin. Atraktivitu další poledenní turistické vycházky zvýšila úvodní jízda autobusem. Děti se seznámily se vzdálenějším oklím školy, kam se často nedostanou. Hlavně

jsme však nasbírali spoustu kaštanů, které máme připraveny na zimu pro zvět.

V poslední době se děti intenzivně připravují na zábavné odpoledne. Na něm si chtějí zatančit nejen se svými rodiči, ale i se všemi, kteří do kulturního domu přijdou. Z výtečku máme v úmyslu koupit pro děti lyžařské hole. Ty nám scházejí do kompletního vybavení k běžecím lyžím, vázání a obuvi, které se nám už díky sponzorům podařilo pro deset dětí zajistit.

DĚLEJTE NĚCO PRO DĚTI !

Spolu s hlavním sponzorem

Poštovní spořitelnou

Vás zveme

dne 4. prosince 1996 v 16.00 hodin

do Kulturního domu ve Starém Městě

Děti připravily program, poštovní spořitelna tři vkladní knížky pro výherce slosovatelných vstupenek.

Vstupné dobrovolné, dobrá nálada a občerstvení zajištěno.

Změna pokladních hodin u pobočky

České spořitelny a.s.

V rámci rozšíření a zkvalitnění služeb dochází od 1.12.1996 v pobočce České spořitelny, a.s. ve Starém Městě k následující změně pokladních hodin:

Pondělí	8.00 - 12.00	13.00 - 15.30
Úterý	8.00 - 12.00	
Středa	9.00 - 12.00	13.00 - 16.30
Čtvrtek	8.00 - 12.00	13.00 - 16.30
Pátek	8.00 - 12.00	13.00 - 15.00

Při kávě a jednom pivu...

Kluci nakládají poslední části aparatury skupiny ARGEMA. V sále už zůstává jen pár lidí. Ze skupiny se zdržel akorát sólový kytarista Martin Motýl. Využívám situace a zvu ho na jedno pivo.

"Ne, pivo ne! Měl jsem pozdě večeri a při tom poskakování během koncertu mi není moc dobře ..."

"Dobrá, tak kávu a já si dám pivo za tebe."

A tak jsme si mohli v klidu popovídat a já vám můžu alespoň v krátkosti sdělit pár postřehů.

"Jak se hrálo?"

"Docela jo. Sál má dobrou akustiku."

"A co fanoušci?"

"Jsme na něco podobného zvyklí od Zlína. Ale tady na severu to byl jeden z lepších koncertů."

"Chystáte šňůru?"

"Máme v plánu vánoční koncerty po celé republice. A taky jsme udělali klip, který poběží na Nově."

"Někoho mi pořád připomínáš, ale z jiné sestavy."

Smích.

"Nenechám tě hádat. Hrál jsem ve skupině Premiér. Složil jsem jejich hit Hrobaře."

"To jseš teda v balíku."

"Všechno jsem vrazil zpátky do kytar. Já jako muzikant mám fixní plat".

"Ty vůbec jseš dobrý skladatel. Šapito je taky tvoje věc."

"Od ARGEMY přišla dobrá nabídka, tak jsem ji vzal. Mám možnost se trochu realizovat. Před tím jsem prošel hodně profesí, ale už bych se nechtěl vrátit zpět do fabriky. Tohle je přesně to, co chci dělat."

"Můžu tenhle minirozhovor otisknout v místních novinách?"

Překvapený pohled.

"A proč ne? Klidně. A taky tam napiš, že ta večer byla taky dobrá." (ARGEMA večerela v pohostinství "Pod javorem".)

Povídali jsme si samozřejmě déle, ale vše se nedalo zapamatovat. Chtěl bych na závěr poděkovat všem příznivcům rockové muziky za klidné a bezproblémové chování. Jakmile se mi podaří sehnat další obnos, uskuteční se ROCK NIGHT II.

□ Václav Volný

Akce v Kulturním domě ve Starém Městě v prosinci 1996

Chci upozornit občany Starého Města i návštěvníky z jiných měst na akce, které proběhnou v Kulturním domě v měsíci prosinci.

Ve středu 4.12.

pořádá mateřská škola na velkém sále od 16.00 hod.

DĚLEJTE NĚCO PRO DĚTI

Hlavním sponzorem je Poštovní spořitelna, která věnovala na slosování tři dětské vkladní knížky. Pásmo připravily děti MŠ a o repromix se postará diskžokej Vašek Volný.

Občerstvení je zajištěno, vstupné je dobrovolné.

Ve čtvrtek 5.12.

bude na velkém sále od 18.30 hod. koncert

MISTŘI TÓNU

Účinkují: p. Trdla - housle

p. Pěnica - klavír

V jejich podání zazní skladby od Mozarta, Vorelliho, Bacha a jiných.

Vstupné 20,- Kč.

Ve středu 25.12.

na velkém sále od 15.00 hod.

VÁNOČNÍ KONCERT

Krásné vánoční písně zahraje a zpívá u nás dobře známá KLÁŠTERANKA pana Valoucha (koncertovali na letošní Anenské pouti).

Vstupné 20,- Kč.

V úterý 31.12.

na velkém sále od 19.30 hod.

SILVESTROVSKÉ PÁRTY

Reprozábava, kterou pořádá diskžokej Vašek Volný. Kapacita sálu asi 140 míst. Slosovateľné vstupné, občerstvení.

Vstupné 30,- Kč.

Od pondělí 2.12. možnost předprodeje vstupenek.

Obecní úřad obdržel v minulých dnech tento dopis:

Litomyšl 14.10.96

Vážení,

zúčastnil jsem se drezurních závodů u vás ve Starém Městě pořádaných ing. L. Wagnerovou.

Díky vaší podpoře a obětavosti ing. Wagnerové jste udělali kus dobré práce

pro jezdecký sport a radost pro děti okolo koní!

Ještě jednou díky vám. Přeji vám mnoho elánu a pochopení pro věci vycházející z nadšení. Myslím si totiž, že na tom a ne jen na holých penězích je postavena společnost.

S pozdravem

Igor Holler

Přehled meteorologických pozorování ve Starém Městě za měsíc říjen 1996

Datum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Průměrná teplota ve °C	11,70	10,50	9,50	5,00	7,75	9,25	9,75	9,50	10,30	9,50	
Sluneční svit (h)	-	-	-	-	-	-	-	-	6	8	
Srážky (mm)	-	-	-	-	23,0	-	-	-	-	-	
Datum	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Průměrná teplota ve °C	9,00	7,00	6,75	10,75	11,50	9,50	11,00	10,25	8,75	7,25	
Sluneční svit (h)	-	-	-	6	-	8	-	-	6	5	
Srážky (mm)	-	-	-	-	-	-	21	-	-	1,5	
Datum	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Průměrná teplota ve °C	5,00	7,00	7,00	7,75	4,75	2,25	5,00	7,50	9,00	6,00	5,50
Sluneční svit (h)	-	-	-	-	6	8	5	5	-	8	-
Srážky (mm)	2,5	7,5	-	-	-	-	2,5	2,0	1,0	-	-

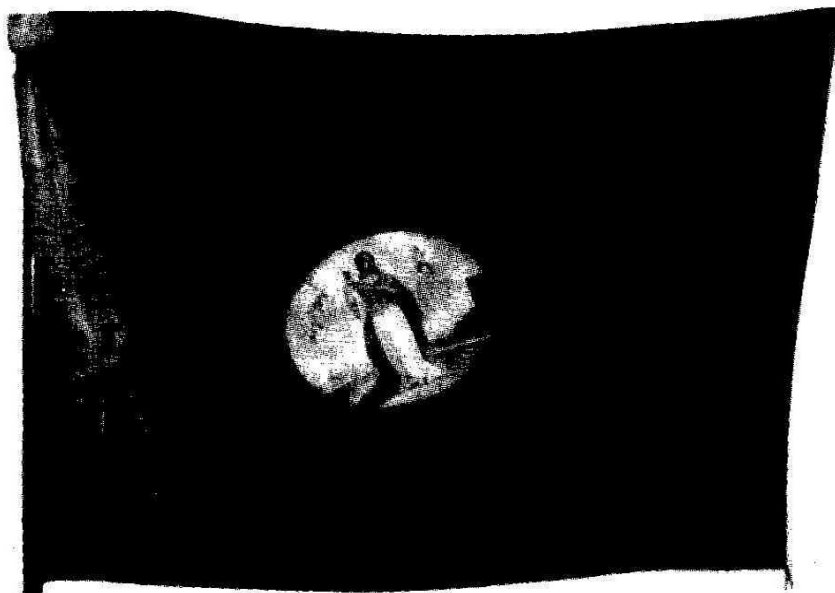
Pohledy do minulosti

24. ČÁST

Toho, kdo dnes projíždí kolem závodu RD ve Vrbně či prochází chodbou administrativní budovy kolem prázdných kanceláří, mohou napadnout různé černé myšlenky. O to radostnější bylo pro mně zjištění, že se i letos budou konat oslavy Dne horníků. 9. září je sice už dávno za námi, ale svátek patronky horníků sv. Barbory nás teprve čeká. A dva dni po něm, 6. prosince, oslaví letos všichni jeseničtí horníci svůj svátek ve Zlatých Horách. I naši horníci tam budou mít své zástupce. Věřím, že ne naposled. Začneme o tom ale pěkně od začátku, či tentokrát spíše od konce.

zadáno zpracování studie na výstavbu železniční vlečky ze Starého Města do Malého Vrbna. Těžba grafitu měla pokračovat dál ve stejném objemu. O tom, že skutečnost roku 1995 byla značně odlišná, jste se mohli dočíst v Moravském severu, proto jen stručně.

Nový vlastník neuhradil v termínu do 31. 12. 1994 kupní cenu, v květnu 1995 odstoupil od smlouvy, FNM tuto skutečnost závodu nesdělil a téměř do konce roku 1995 nepřevzal závod od společnosti zpět, takže p. Trefil mohl více jak rok bez jakýchkoliv právních podkladů hospodařit s tímto majetkem

Prapor našich horníků v tradičních barvách s patronkou sv. Barborou a hornickým pozdravem patří mezi nejcennější památky. Jméno W. G. Buchta je pro nás zatím anonymní.

Staroměstský závod RD Jeseník byl po 2 - 3 letech úvah nakonec privatizován přímým prodejem. Rozhodl o tom FNM, který podle kupní smlouvy s účinností od 1. 10. 1994 prodal tento závod soukromé společnosti Trefil, s.r.o. Praha za 44 mil. Kč. Pan Miroslav Trefil se představil pracovníkům závodu už 3. 10. a podle jeho pokynů byly do konce roku prováděny tyto akce: Výzkumný ústav maltovin v Radošíně zpracoval studii o možnosti využití zdejších dolomitických vápenců, byly zahájeny průzkumné práce pro upřesnění zásob a ověření kvality této suroviny, byl vypracován projektový úkol na výstavbu drtírny v areálu lomu a bylo

ve svůj prospěch. Jeho celkové dluhy přesáhly částku 5 mil. Kč. Po dvou měsících usilovného jednání vedení závodu s FNM na přelomu roku byla koncem ledna 1996 založena a v březnu zaregistrována obchodní společnost Rudné doly St. Město - F, s.r.o., do níž FNM vložil zbylý majetek vrácený firmou Trefil. Šest desítek našich horníků, kteří zůstali, se nyní snaží zlepšit současný krizový stav, napravit škody a nahradit ztráty, obnovit potřebnou genezi hornické činnosti a uvést závod do takového stavu, aby po vyhlášení veřejné soutěže v příštím roce existovala reálná naděje, že se tentokrát najde privatizátor podstatně lepší.

Jaká byla vůbec ta zatím naše poslední hornická tradice reprezentovaná těžbou grafitu, cca 120 let organizovaná hlavně rodinou Buhlů a potom 45 let v rámci národních podniků?

Grafit, jako jedna ze dvou forem volně se v přírodě vyskytujícího uhlíku (druhou je diamant), se ve velkovrbenské klenbě a šléglavské kře vyskytuje jako amorfni tj. beztvářý a na rozdíl od krystalického, vhodného pro výrobu tužek (Netolice v jižních Čechách), se používá především ve slévárenství k výrobě náterů, ale i v keramickém průmyslu, při výrobě speciálních druhů skla, při výrobě maziv, pojiv, náterů, v elektronice a chemickém průmyslu. Na Staroměstsku byl známý již ve středověku, ve starých kronikách se uvádí, že zdejší obyvatelé ho nacházeli volně v přírodě a používali k náterům podezdívek svých domků. Při výrobě železa (hutě a hamry ve Vikanticích, Adamově, Velkém Vrbně, Pleších, Františkově a Rudkově v 16. a 17. stol.) se tenkrát ještě nepoužíval. Počátek jeho dobývání podle některých listinných materiálů závodu RD spadá do konce 18. stol., kdy ho olomoucký obchodník Hirsch s pomocí místních rolníků začal těžit mělkými jámami do 30 m po obou březích potoka Telčava u Malého Vrbna a Adamova. Podle jiných listin se tak stalo až po vydání horního zákona v r. 1812, který v Rakousku přinesl všeobecně zvýšený zájem o dolování. Údajně v r. 1818 tato důlní díla získal finančně nejsilnější místní podnikatel Buhl. Podle některých informací se tak mělo stát po jednání s firmou Hardtmuth ve Vídni. Buhl získal i ložisko v Branně, kde snad měla být už v r. 1828 první štola Caroli. Na ostatních místech se zřejmě až do poloviny 19. stol. otvírala ložiska a z nich dobývala grafitová surovina dále "mělkými jámami na výchozech sloje", kdy v nadloží sloje byly zakládány svislé jámy, aby ložisko zastihly do hloubky asi 25 m a poté byly v ložisku raženy směrné chodby malého profilu. K nim sestupovali horníci většinou po žebřících, rubaninu uvolňovali ručně a přímo na porubu ji třídili. V druhé polovině století se už přešlo k ražení štol z nejnižších bodů výchozů ložiska. V té době bylo otevřeno 1,5 km dlouhé dolové

pole Alois v Malém Vrbně, 1,3 km dlouhé pole Baderberg v Branné, dále ložisko Vorwerk u Šléglova, 2 ložiska u Velkého Vrbna (Konstantin a Gustav) a řada menších lokalit. Vytěžená surovina se až do r. 1869 upravovala pouze přeléváním a přeplavováním v kádích a klimatickým sušením. V tomto roce byly ve Vrbně a v Branné postaveny úpravní, kde se surovina míchala v kádích a přepad se jako rmut usazoval v sedimentačních jímkách. Ty byly pak pozvolna odvodňovány, vysušovány, vybírány a po dalším klimatickém dosušení se získaná tuha formanskými vozy dopravovala do sléváren v tuzemsku, ale i do Horního Slezska. V r. 1884 došlo k dalšímu rozšíření důlní činnosti, když kromě závodu Graphitwerke A. u. M. Buhl bylo založeno i Staroměstské tuhové těžství Alberti, na němž se finančně podílela celá řada severomoravských podnikatelů. V r. 1896 (právě před 100 lety) byla v obou podnicích zavedena nová úprava suroviny mletím za mokra na kolových mlýnech s následným plavením. Tato technologie založila slávu staroměstského grafitu a s drobnými úpravami se používala až do r. 1961. V období první republiky v r. 1927 se oba těžbařské podniky spojily a komanditní společnost Graphitwerke Buhl-Alberti K.G. se stala největším výrobcem slévarenského grafitu v Československu s produkčními možnostmi okolo 1.000 vagonů ročně. V té době existovaly v naší oblasti 4 dobývací prostory: velkovrbenský (Konstantin, Gustav), malovrbenský (Alois, Heřman, Vodní štola, Nová jáma), branenský (Caroli, Hubert) a kronfelzovský. Za války potřeba grafitu značně vzrostla, v r. 1943 bylo dosaženo rekordní výroby 7.300 tun. V té době kromě horníků pracovali na závodě i váleční zajatci. Ve Vrbně to bylo 12 Angličanů a v Branné 30 vojáků sovětské armády. Bydleli v dřevěných a oplocených barácích na obou úpravnách.

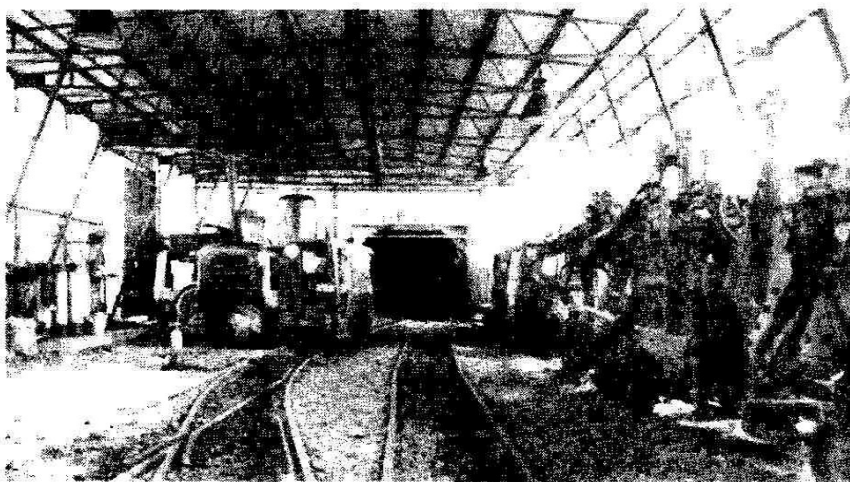
Po válce byla nad závodem vyhlášena národní správa, prvním národním správcem se stal p. Jurásek, který zde pracoval už od r. 1941. V r. 1946 bylo pro zajištění výroby asi 30 zaměstnanců německé národnosti a členové jejich rodin vyjmuti z odsunu jako tzv. potřební odborníci. Odsunutí zaměstnanci byli postupně nahrazováni českými dosídlenci většinou bez hornické kvalifikace. To spolu s častými organizačními změnami a změnami ve funkci ředitelů bylo příčinou "nízké kvalifikace na některých stupních výrobního procesu, navíc doprovázené

Jediná staroměstská těžní věž v Malém Vrbně na takzvané Nové jámě byla postavena začátkem 50. let a sloužila do r. 1966.

snahou po maximálních výkonech bez ohledu na kvalitu výrobků, což vedlo k neplnění plánů a k nespokojenosti zaměstnanců." Bylo to v době, kdy se po znárodnění koncem r. 1945 stal závod součástí n.p. Příbramské rudné doly (1946-50), n.p. Tuhové doly Netolice (1950-53), nově zřízeného n.p. Moravské tuhové a rudné doly Šumperk (1954-58) a poté dalšího nového n.p. Rudné doly Jeseník. Jeho součástí byl náš závod až do r. 1994. Ale už před tím se situace na závodě začala zlepšovat. První zápis v obecní kronice je v r. 1957 a zde se mj. říká: "...ruční způsob dopravy rmutu z jímek k filtračním lisům byl nahrazen dvěma kalovými čerpadly vlastní výroby, byla dána do provozu rotační bubnová sušárna vytápěná naf-

tu...". I těchto několik slov ze čtyřstránkového zápisu dokazuje, že se v našich dolech po letech hledání podařilo vychovat skupinu nových odborníků, kteří převzali hornickou tradici do svých rukou. V té době a v letech dále následujících ji především tvořili pp. Oldřich Fadrný, bratři Baďurové, Evžen Sikora, Zdeněk Obšel, Pavel Mrekva st., Josef Mazourek, Ivan Cvetkov, Karel Flos, Milan Dvořák, Vladimír Chalupa a řada dalších. Po přechodu do nového n.p. se poměry na závodě dále zlepšovaly, urychleně se dohánělo to, co se zameškalo v geologickém průzkumu a v přípravě těžebních lokalit, zdokonalovala se technologie, pracovní prostředí a od r. 1965 se začala postupně zavádět i doplňková výroba s ohledem na sezónnost hornické činnosti. Její potřeba se zvýšila zvláště po r. 1972, kdy došlo v těžební činnosti k přechodu z hlubinné těžby na povrchovou (lom Konstantin). K problematice doplňkové výroby se podrobně vrátíme v některém z dalších Pohledů. Těžba a zpracování grafitové suroviny však zůstávaly dále hlavním výrobním programem závodu a postupně se zvyšovaly. V r. 1965 činila těžba 6.991 t, tuhy se vyrobilo 4.370 t, v r. 1980 se vytěžilo už 15.500 t a vyrobilo 6.000 t tuhy. Celková výroba zboží za těchto 15 nejproduktivnějších let vzrostla (i s pomocí doplňkové výroby) 10krát! V r. 1965 činila 4,7 mil. Kčs a v r. 1980 již 44,8 mil. Kčs. To umožnilo zvýšit i počet pracovních míst - z tradiční "stovky" do konce 60. let to bylo 166 pracovníků v r. 1980. Také mzdy zaměstnanců byly na solidní úrovni a trvale překračovaly průměrnou mzdu v průmyslu ČSSR. Např. v pětiletí 1970-75 se zvýšily z 2.267 Kčs na 2.678 Kčs, tj. o 18 %.

Geologický průzkum štolou Barbora ve Velkém Vrbně v 80. letech.

Závěrem těchto tuhováckých pohledů u příležitosti letošního svátku sv. Barbory bych chtěl požádat patronku této chlapácké profese, aby nad naším hornictvím držela ochrannou ruku při výběru dalšího privatizátora. Aby to byl člověk či společnost, která bude mít především zájem o výrobu a o region a teprve pak o svůj zisk. Aby i tento nový majitel, stejně jako RD v 70. letech, dokázal oněch loňských 3.450 t vyrobeného grafitu zvýšit na těch 6.000 t z r. 1980 a celkové tržby závodů, které loni činily 28 mil. Kč do konce tohoto století zdvojnásobil. Zásoby grafitu podle průzkumů v 70. letech jsou stále dostatečné - činí bez ložisek Bobrovník a Česká Ves 1.436 kt. Zájem o staroměstský grafit v ČR i cizině stále existuje. I v této době ho odebírá více jak 70 tuzemských odběratelů (Moravské keramické závody Rájec 40 % výroby, dále Třinec, Nová huť, Vítkovice, Zetor Brno, Grapa Kutná Hora aj.) a dále 10

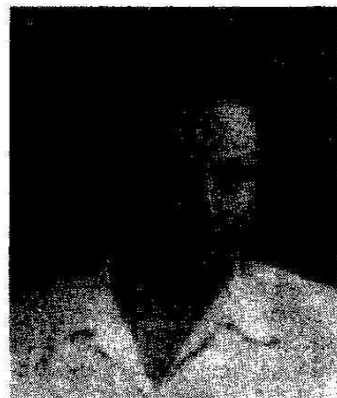
odběratelů ze Slovenska i z Maďarska. Všem současným odběratelům dodávají naši horníci 8 druhů výrobků (4 druhy flotačního grafitu, 3 druhy grafito-koksového plnidla a mletý koks). Navíc se jako perspektivní ukazuje i využití dolomitického vápence, byl už s úspěchem využit při vápnění lesních porostů a v zemědělství (např. Slušovice ho odebírají jako přísadu do krmných směsí). Reálné je i jeho využití ve stavebnictví a hutnictví. Pracovníci závodu věří, že jeho loňských 3.500 tun je možné dále zvyšovat. Do jejich práce na zachování naší hornické tradice a při jejím dalším zvelebování - hornické Zdař Bůh!

□ V.Černý - kronikář

Dne 14.12.1996 uplyne rok
od úmrtí naší maminky, babičky
a prababičky
paní

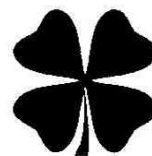
Marie GRONYCHOVÉ.

S láskou vzpomíná celá rodina.

Společenská kronika

Životní jubilea v měsíci listopadu

70 let

Marie Kubičková	4.12.1926	Staré Město - Budovatelů č. 49
-----------------	-----------	--------------------------------

83 let

Marie Vávrová	4.12.1913	Staré Město - Chrastice č. 51
Božena Václavíková	9.12.1913	Staré Město - Květná č. 317

86 let

Anežka Urbanová	11.12.1910	Staré Město - Fučíkova č. 206
-----------------	------------	-------------------------------

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Svatby

Pavlaína Bad'urová a Jan Novotný	14.11.1996
Daniela Majdiaková a Josef Gebel	20.11.1996

Přejeme společnou cestu životem plnou radosti, lásky a štěstí.

Narozené děti

Petra Kovářová	10.10.	Staré Město - Stříbrnice č. 26
Šárka Pacalová	18.10.	Staré Město - Kosmonautů č. 123

Přejeme klidné a šťastné prožití dětství!

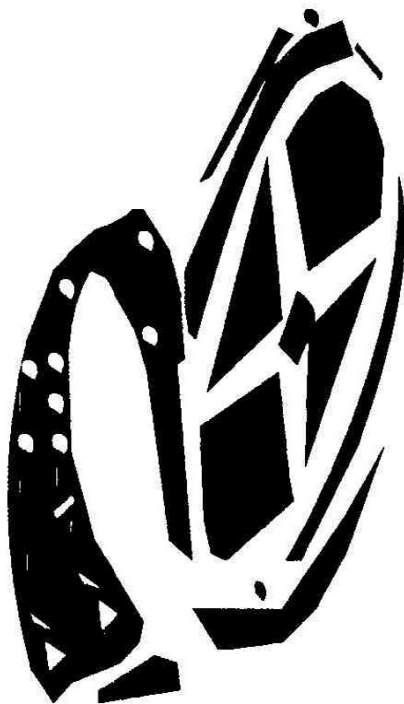
Úmrtí

Julie Moravčíková	15.11.	Staré Město - Chrastice č.23, 75 let
-------------------	--------	--------------------------------------

POZVÁNKA DO KINA

Mina Tannenbaum

Debutující režisérka Martine Dugowsonová natočila podle vlastního scénáře (ten byl dokonce oceněn na festivalu v Cannes) obdivuhodně zdařilý film, který bez ohledu na současné módní trendy vypráví svéráznými tvůrčími postupy bez laciných efektů životní příběh dvou kamarádek odlišných povah. Jejich osudy, které sledujeme od narození až do zralého věku, nás zaujmou jak svým obsahem, tak obdivuhodně vyzrálými tvůrčími postupy. Z tohoto až nečekaně zdařilého "malého" filmu na nás dýchne atmosféra Paříže a její proslulé čtvrti Montmartru minulých desetiletí, i duch francouzských filmů, na jaké jsme ještě před nedávnem rádi chodili.

Country Life

S australskými filmy se na plátnech našich kin neseťkáváme právě nejčastěji a přitom kinematografii v této vzdálené zemi se v poslední době velmi daří. O tom se ostatně můžete přesvědčit 17.12. v našem kině, kde bude uveden zajímavý snímek režiséra Michaela Blakemora Country Life. Jeho příběh nás zavede na australskou farmu, kam se po dlouhé době vrací z Londýna "marnotratný syn" - stárnoucí Alex. S ním přijíždí mladá manželka Deborah, která se zde cítí jako opuštěný trosečník i když její půvab vzbuzuje zájem všech pánů. Ji nejvíce těší zájem příjemného lékaře Maxe a tak není divu, že se s ním vydává na cestu nebezpečného vztahu.

Film, natočený na motivy Čechovova "Strýčka Váni", zaujme mistrně zachycenou atmosférou venkovského života, kultivovaným vyprávěním zajímavého lidského příběhu a v neposlední řadě i hereckými výkony hlavních představitelů, z nichž je nám nejznámější Sam Neill (Hon na ponorku, Piano, Jurský park).

SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ

Soutěžní úkol č. 16

Kde se nachzejí tato boží muka?
Těšíme se na Vaše odpovědi.

V devátém čísle loňského ročníku Zlatého rohu byla vyhlášena soutěž, která by měla oživit zájem o místní historické, architektonické, geografické, případně i ekologické zajímavosti obce.

V soutěžním úkole č. 15 to byl křížek, který se nachází v Hynčicích pod Sušinou u asfaltové komunikace z Hynčic do Chrastice (u chaty pana Řípy).

Výhercem se stal ing. Karel Voříšek, bytem Staré Město, Zemědělská ul. č. 115, který od nás obdrží odměnu 100,- Kč, pokud se pro ni dostaví na obecní úřad.

Blahopřejeme!

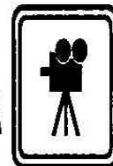
SOUTĚŽNÍ ÚKOL Č. 16

Odpověď:

Soutěžící:

Bydliště:

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

Prosinec 1996

Úterý 3. 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 11,- Kč
dospělí 25,- Kč
DVA SPOLEČNÍCI *Italská komedie. Dabováno. V hlavní roli Renato Pozzeto a Ezio Greggio.*

Sobota 7. 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 16,- Kč
dospělí 29,- Kč
DEN NEZÁVISLOSTI *Příběh o vetřelcích, kteří nečekaným vpádem a neuvěřitelnou silou ohrozí celou Zem. Bude planeta zachráněna? Dabováno.*

Úterý 10. 19.30 hod Vstupné: 23,- Kč
MINA TANNENBAUM *Vyprávěný příběh zaujme kvalitou zpracování, svěží režii, kamerou, hereckými výkony. Nebvyklé přátelství dvou Pařížanek. Mládeži nepřístupný.*

Pátek 13. 13.30 hod Vstupné: 11,- Kč
KRÁLOVNA KOLOBĚŽKA, PAN TAU *Filmy pro mládež.*

Sobota 14. 16.00 hod a 19.30 hod Vstupné: děti 15,- Kč
dospělí 25,- Kč
SKÁLA *Bylo téměř nemožné z Alcatrazu uniknout. Ale dostat se zpět je šilenství. V hlavních rolích Sean Connery, Nicolas Cage a Ed Harris.*

Úterý 17. 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 11,- Kč
dospělí 25,- Kč
COUNTRY LIFE *Romantická komedie o osudových setkáních. Australský film.*

Sobota 21. 13.30 hod Vstupné: děti 11,- Kč
dospělí 21,- Kč
JAK SI ZASLOUŽIT PRINCEZNU *Česká pohádka.*

Pátek 22. 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 15,- Kč
dospělí 25,- Kč
MISSION: IMPOSSIBLE *Setkání agentů CIA a KGB na Karlově mostě. V hlavní roli Tom Cruise.*

Sobota 23. 16.00 a 19.30 od Vstupné: děti 15,- Kč
dospělí 25,- Kč
AGENT WC 40 *Má povolení zabít, ale smích ještě nikdo neumřel... Leslie Nielsen v hlavní roli americké komedie. (Dabováno).*

Úterý 26. 19.30 hod Vstupné: 21,- Kč
LISABONSKÝ PŘÍBĚH *Slavný režisér Wim Wenders s osobitou lehkostí vypráví nesložité příběhy filmového zvukaře.*

Sobota 30. 19.30 hod Vstupné: 25,- Kč
PŘEDTÍM A POTOM *Meryl Streepová a Liam Neeson bojují o život vlastního syna. (Mládeži nepřístupný).*

Ve dnech 15. a 16. listopadu proběhne přehlídka filmů pro děti, spojená s výstavkou kreseb. Vstupenky jsou slosovatelné! Zveme srdečně malé i velké filmové diváky.

Změna programu vyhrazena !

ZLATÝ ROH - zpravodaj Obce Staré Město, vydává Obecní úřad ve Starém Městě pod Sněžníkem. Uveřejněné příspěvky nemusí nutně vyjadřovat stanoviska vydavatele. Sazba: PITT STUDIO, Tisk: Tiskárna Karel Kučera